

МУЗЫКАЛЬНЫЙ ВЕСТНИК

ГАЗЕТА ОДЕССКОЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ
МУЗЫКАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ
ИМ. А. В. НЕЖДАНОВОЙ

№ 15-16 2009 год

На фото В. Сприндиса:
Г. А. ПОЛИВАНОВА

До 50-річчя відкриття заочного відділення

Людмила
Наумовна
Гойхман

У ряді ювілейних свят, присвячених 95-річчю створення нашої консерваторії (нині – музичної академії), важливою віхою є 50-річчя з дня відкриття заочного відділення. У наказі по ОДК від 29 липня 1959 р. про результати приймальних іспитів представлені списки вступивших до стаціонару та вперше – до заочного і вечірнього відділень.

Відкриття заочного відділення в творчому вузі – явище достатньо специфічне. Мета навчання в консерваторії – це підготовка фахівців-музикантів з різними кваліфікаціями. Цей складний творчий процес припускає постійний контакт викладача із студентом, контроль викладача над розвитком його технічних навиків і художнього смаку, над освоєнням студентом творів різних стилів і жанрів, над еволюцією всіх його можливостей, аж до володіння сценою. У викладача виробляється індивідуальна (для даного студента) методика ведення студента з погляду придбання ним професійних якостей. Все це в умовах стаціонарного навчання – безперервний процес, який, звичайно, розрахований на позитивний результат, на успіхи студента, навіть — на участь у конкурсах різних рівнів. При дистанційному, заочному навчанні студенти повинні організовувати свої заняття самостійно, так, щоб виконати і максимально реалізувати всі вказівки, повчання, методи і форми роботи з усіх

дисциплін (особливо – за фахом – у виконавців), дані йому викладачами в стислому вигляді в короткі періоди настановних сесій.

Що дозволило найвищим органам культури і освіти відкрити в музичному вузі такий підрозділ – заочне? В першу чергу, це було викликано необхідністю забезпечити музичні учбові заклади (ДМШ і музичні училища) і творчі колективи (хори, оркестри) фахівцями високої кваліфікації, зберігши при цьому на місцях педагогічні кадри і артистів. Безумовно, свою позитивну роль у відкритті в консерваторії заочного відділення зіграла наша унікальна модель триступінчатої музичної освіти – початкова ланка – ДМШ, середня ланка – музичне училище, музична 10-річка, вища ланка – консерваторія. Звичайно ж, тут були і розрахунок і опора на той досвід, який здобували студенти-заочники вузу в середніх ланках навчання. Майже 50 років існує заочне відділення в нашому вузі. В окремі періоди контингент його дуже зростає і налічував більше 200 студентів (ноді доходило до 240), і тоді заочний відділ називався факультетом заочного навчання. Зі всіх учбових питань 7 кафедр заочного відділення розподілялися по трьох факультетах нашого вузу і знаходилися у веденні трьох деканів. Пізніше контингент заочного факультету зменшився, і тоді було сформоване заочне відділення під керівництвом одного декана, посаду якого автотвор цих рядків займає на протязі майже 20 років.

Впродовж всіх років роботи існує хор заочного відділення кафедри хорового диригування. У деякі роки він налічував більше 50 студентів. Хоровий клас для хормейстерів – це обов'язкова спеціальна учбова дисципліна. Це – справжня школа хорового мистецтва, хорової майстерності (хормейстерства) для співу в хорі і для керівництва хором. Хор заочного відділення відрізняють серйозний репертуар, професіоналізм, високий рівень виконання програм. І завжди хор заочного відділення одержував високу оцінку голів ДЕК на всіх випускних іспитах. Був період, коли на заочному відділенні функціонував і оркестр народних інструментів, коли дозволяв контингент цієї кафедри. Характерно, що в учбових планах заочного відділення усіх років серед можливих кваліфікацій випускників першою значиться – концертний виконавець (для інструменталістів), звичайно, при дотриманні певних вимог до привласнення такої кваліфікації, тобто – ті ж кваліфікації, які привласнюють випускникам стаціонару. У 2006 р. на заочному відділенні була також відкрита нова спеціальність – музична культурологія (на кафедрі сучасної музики), яка привертала випускників музичних училищ різних спеціальностей.

На заочному відділенні завжди працювали і зараз працюють висококваліфіковані викладачі – крупні вчені: академіки, доктори і кандидати наук, професори, доценти, яскраві музиканти-виконавці, які забезпечують високий рівень підготовки професійний музикантів-фахівців. Тому заочне

відділення без перебільшення можна вважати факультетом підвищення кваліфікації, на якому вчать люди, що працюють у сфері музичної освіти і грають в різні оркестрах. Впродовж 5 років навчання студенти-заочники демонструють своє професійне зростання, свою методичну оснащеність, що необхідно їм в їх практичній діяльності.

Викладачі нашого вузу зі спеціальних дисциплін відзначають глибокий інтерес заочників до проблем методики викладання спеціальних дисциплін, їх активну участь в обговоренні найактуальніших питань методики навчання. Впродовж багатьох років на заочному відділенні проводилися студентські конференції з актуальних проблем музичної педагогіки, в яких брали участь студенти I і II курсів усіх кафедр. Вони виступали з доповідями за матеріалами своїх контрольних робіт, ділилися своїм педагогічним досвідом. Велику користь приносить студентам заочного відділення така обов'язкова форма занять, як написання контрольних і курсових робіт, рефератів з різних дисциплін, дипломних робіт бакалаврів і фахівців. Завдяки роботі з літературою, відбору і організації матеріалу для письмових робіт значно поширюється кругозір студентів, розвиваються їх дослідницькі можливості, зростає уміння структурно, методично грамотно, а головне – змістовно розкривати тему роботи. Всі ці навички сприяють розвитку наукового мислення студентів-заочників, їх більшій ерудованості. З першого курсу у студентів-заочників закладаються основи для глибшого наукового підходу до написання дипломних рефератів і дипломних робіт (у музикознавстві) на IV і V курсах. Не випадково багато студентів заочного відділення до завершення навчання приходять до прагнення ак-

тивно займатися науковою діяльністю, стають магістрами, здобувачами, аспірантами, захищають кандидатські дисертації.

За роки існування заочного відділення його закінчили близько 2000 студентів. В процесі навчання на заочному відділенні у студентів формуються такі необхідні в роботі і в житті якості, як організованість, зібраність, уміння розпорядитися своїм часом, розпланувати весь період самостійних занять між сесіями, посилюється відчуття відповідальності і в рішенні учбових питань та у виробничій діяльності за місцем роботи. Важливим чинником підвищення якості навчання і професійного зростання заочників є система проведення Державних іспитів бакалаврів і фахівців одночасно на єдиному і заочному відділеннях однією комісією, єдиному голові ДЕК. Це вимагає від заочників глибшого і серйознішого відношення до занять впродовж усіх років навчання та забезпечує більш високий рівень і якість підготовки заочників до випускних іспитів.

Вражає активна творча діяльність випускників заочного відділення у багатьох сферах музичної культури. Серед них є концертні виконавці, кандидати наук, керівники відомих хорових колективів, лауреати і дипломанти різних конкурсів і фестивалів, заслужені артисти, заслужені діячі мистецтва та ін. Ми від всієї душі пишаємося нашими вихованцями, які плідно працюють в Україні та за її межами, зберігаючи та творчо розвиваючи найкращі виконавські традиції Одеської музичної академії.

Людмила Гойхман,
професор,
декан
заочного відділення
*Л.Н.Гойхман
с музикознавцями-
випускницями
2006 року*

